

Associate degree-opleiding ICT Service Management Christelijke Hogeschool Ede

27 april 2018

NVAO beperkte Toets nieuwe opleiding

Adviesrapport

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Introductie	5
	2.1 Werkwijze panel	5
	2.2 Panel rapport	6
3	Beschrijving van de opleiding	7
	3.1 Algemeen	7
	3.2 Profiel instelling	7
	3.3 Profiel opleiding	8
4	Opleidingsbeoordeling	9
	4.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten	9
	4.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	11
	4.3 Standaard 3: Toetsing	15
	4.4 Graad en CROHO-onderdeel	17
	4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	17
	4.6 Aanbevelingen	17
5	Overzicht oordelen	18
	Bijlage 1: Samenstelling panel	19
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	20
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	22
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	23

1 Samenvattend advies

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 30 november 2017 een aanvraag voor een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) voor de associate degree-opleiding (ad) ICT Service Management van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE). De NVAO heeft daarop een panel van experts gevraagd om alle aangeleverde informatie te bestuderen, het programma met de afgevaardigden van de instelling en opleiding tijdens een locatiebezoek te bespreken en een concluderend oordeel uit te spreken over de kwaliteit van de nieuwe opleiding.

Onderstaande overwegingen hebben een belangrijke rol gespeeld in de uiteindelijke beoordeling van het programma door het panel.

De beoogde leerresultaten van het programma sluiten aan bij het landelijke domeinmodel van de HBO-i. Binnen dat domeinmodel legt de ad-opleiding ICT Service Management eigen accenten. De footprint van de opleiding op het landelijke domeinmodel HBO-i past echter niet bij de uitwerking van de opleiding verder in het TNO-dossier.

Het panel raadt de opleiding aan de footprint op het landelijke domeinmodel passend te maken bij het uitgewerkte curriculum. In concreto minder nadruk op de architectuurlaag Infrastructuur en meer nadruk op de architectuurlaag bedrijfsprocessen.

De identiteit van de opleiding is correctief en adaptief onderhoud van bestaande systemen passend bij de eisen van de organisatie.

De opleiding neemt deel aan het experiment leeruitkomsten van het ministerie van OCW. Door gebruik te maken van leeruitkomsten kan de opleiding verschillende leerwegen mogelijk maken per student met behulp van een praktijkleeromgeving. De leeruitkomsten zijn helder geformuleerd en de relatie tussen de kwalificaties, competenties en de leeruitkomsten is helder. Leeruitkomsten sluiten goed aan op wat vertegenwoordigers van het werkveld van een ad-opleiding ICT Service Management verwachten. Het panel is onder de indruk van de intensieve en structurele samenwerking met het werkveld. De betrokkenheid en het enthousiasme waarmee het werkveld over de opleiding spreekt, hebben het panel aangenaam getroffen.

Het panel waardeert de aandacht en ruimte in het curriculum voor ethiek, normen en waarden. Het panel raadt de opleiding aan de onderdelen security en privacy apart te benoemen en vast te leggen in het curriculum. Het beroepenveld verwacht dat ook als gevolg van het aanstaande in werking treden van de EU wetgeving op 25 mei 2018. Tot slot onderstreept het panel de oproep van het werkveld om de opleiding breed kenbaar te maken.

Het panel heeft een enthousiast docententeam gezien, met deskundige docenten. Om het onderwijsconcept van de deeltijdopleidingen duurzaam vorm te geven, worden docententeams structureel en kundig ondersteund door onderwijskundigen bij de ontwikkeling van hun onderwijs en toetsen. De CHE leidt momenteel docenten op in het werken met leeruitkomsten vooral via 'learning-on-the-job' en casuïstiek uit de leerpraktijk gekoppeld aan digitalisering van het onderwijs.

De trajectbegeleiders die het panel heeft ontmoet zijn bevolgen, betrokken en bereikbaar. Het totale pakket van werkzaamheden van de trajectbegeleider voorziet in een compleet

beeld van de individuele student en maakt de begeleiding altijd op maat en persoonlijk. Studenten krijgen met behulp van de trajectbegeleiders de regie over hun eigen leerproces.

Het panel meent dat de opleiding scherper kan inzetten op de studenten die welkom zijn in de opleiding.

Het ICT-vak is aan snelle veranderingen onderhevig. Die komen via de praktijkleeromgeving de opleiding binnen. Toch adviseert het panel de opleiding om daar actief een rol in te spelen. Maak vernieuwingen en state-of-the-art ontwikkelingen een vast en terugkerend thema in de opleiding.

Het systeem van toetsing sluit aan bij het onderwijsconcept. Toetsing binnen het concept is leerwegaafhankelijk. Het bereiken van de leeruitkomsten kan elke student zelf invullen met beroepsproducten voortkomend uit de beroepspraktijk. Een theoretische verantwoording en een reflectie op het beroepsproduct zijn vaste onderdelen van elk beroepsproduct.

De CHE betreft studenten nadrukkelijk bij de uitkomsten van evaluaties. Het panel vindt dat een goede werkwijze.

De examencommissie is geïnformeerd en betrokken bij het experiment leeruitkomsten. Deelname aan de landelijke werkgroep zorgt ervoor dat de verschillende examencommissies van elkaar leren over meer holistisch toetsen en het toetsen in grotere eenheden evenals over het borgen van leeruitkomsten in de beroepspraktijk. De overgang van 'meten is weten' naar meer holistische beoordelingen is groot maar met goede informatie en het uitwisselen van kennis wel te maken. Het panel is ervan overtuigd dat de examencommissie daartoe in staat is. In de beoordeling van eerder verworven competenties heeft de examencommissie laten zien flexibel te zijn, maar niet af te willen dingen op de kwaliteit. De CHE heeft geïnvesteerd in het verder professionaliseren van de door de examencommissie aangewezen assessoren.

Het panel komt tot een eindoordeel positief ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe associate degree-opleiding ICT Service Management van de Christelijke Hogeschool Ede en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Den Haag, 27 april 2018

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets Nieuwe Opleiding voor de associate degree-opleiding ICT Service Management van de Christelijke Hogeschool Ede,

Sylvia Kramer
(voorzitter)

Laura Oosterveld
(secretaris)

2 Introductie

2.1 Werkwijze panel

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 30 november 2017 een aanvraag voor een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) voor de associate degree-opleiding ICT Service Management van de Christelijke Hogeschool Ede. Het succesvol doorlopen van een TNO procedure is een voorwaarde om als opleiding door de NVAO te worden erkend. Met het keurmerk van de NVAO mogen opleidingen de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan de procedure die wordt gevolgd voor opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is in feite een planbeoordeling. Na de erkenning van de nieuwe opleiding zal de opleiding vallen onder de reguliere accreditatieprocedure.

Om de nieuwe opleiding te beoordelen, heeft de NVAO een panel van experts vastgesteld met de volgende samenstelling:

- Sylvia Kramer (*voorzitter*) is programmamanager Toekomstig Deeltijdonderwijs, opleidingsmanager Fontys Vastgoed en Makelaardij, voormalig projectleider Fontys Centrum voor Ondernemerschap en docent Bedrijfskunde-MER;
- Janneke Jung is onderwijsmanager van de associate degree ICT Servicemanagement aan de Hogeschool Rotterdam;
- Ivan Robeyns is trajectbegeleider van de HBO5 Informatica (CVO Antwerpen / AP Hogeschool);
- Ad Bresser is zelfstandig ondernemend adviseur op het gebied van innovatie en internet netwerk technologie. Hij is mentor van individuele startups, startup mentor bij Startupbootcamp en organisator van de Amersfoortse Startups meetup;
- Lars Blom (*student-lid*) bachelor student ICT en Science aan de Fontys Hogescholen.

Het panel werd bijgestaan door Anne Martens, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator, en door Laura Oosterveld, beleidsmedewerker NVAO als secretaris en procescoördinator tijdens het locatiebezoek.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2016, nr. 69458) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 21 maart 2018 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor het locatiebezoek.

Op 22 maart 2018 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is

voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 20 april 2018 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 26 april 2018 gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot een tweetal aanpassingen, waarna het definitieve rapport is vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 27 april 2018 aan de NVAO aangeboden.

2.2 Panel rapport

Het eerste hoofdstuk van dit rapport is de het samenvattend advies en het huidige hoofdstuk is de introductie.

Het derde hoofdstuk heeft een omschrijving van het programma waaronder de positionering van de opleiding binnen de instelling en binnen het hoger onderwijsbestel in Nederland.

Het panel geeft zijn bevindingen, overwegingen en conclusies weer in hoofdstuk 4 aan de hand van de onderwerpen en standaarden uit het relevante kader.

De bevindingen zijn de objectieve feiten zoals waargenomen door het panel in de aangeleverde documentatie en gedurende het locatiebezoek. De overwegingen bevatten de oordelen, meningen en zienswijzen van het panel en de mate waarop deze effect hebben op het uiteindelijke oordeel van het panel op de standaard. Op basis van de overwegingen wordt ook een algemeen eindoordeel uitgesproken.

Tot slot wordt in een tabel schematisch weergegeven wat de oordelen zijn per standaard.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Christelijke Hogeschool Ede
Opleiding:	Associate degree ICT Service Management
Variant(en):	deeltijd
Graad:	Associate degree
Locatie(s):	Ede
Studieomvang (EC):	120
CROHO-onderdeel:	Techniek

Voorstel voor indeling in een visitatiegroep¹: nader te bepalen.

3.2 Profiel instelling

De Christelijke Hogeschool Ede (CHE) is volgens de eigen website een hogeschool die geworteld is in de protestants-christelijke traditie. Dat komt tot uiting in de omgangsvormen, de visie op opleiden en de opleidingen zelf. Meer concreet leidt het tot aandacht voor de maatschappelijke rol en verantwoordelijkheid van de studenten en tot aandacht voor levensbeschouwelijke thema's, morele dilemma's en zingevingsvragen. De docenten zijn christen en belichten onderwerpen vanuit een christelijke visie.

De CHE is opgericht in 1954 en komt voort uit de Christelijke kweekschool op de Veluwe; de hbo-opleiding Leraar Basisonderwijs maakt nog steeds deel uit van het portfolio. In 1994 fuseerde de hogeschool met De Vijverberg, waarbij de huidige naam werd aangenomen. In 1995 kwam de Evangelische School voor Journalistiek vanuit Amersfoort erbij, in 2004 gevolgd door de Evangelische Theologische Hogeschool uit Veenendaal.

De CHE heeft haar onderwijs volgens het aanvraagdossier georganiseerd in drie domeinen:

- Theologie, Welzijn en Zorg,
- Media & Organisatie en
- Educatie.

Binnen deze domeinen biedt de CHE negen bacheloropleidingen, twee masteropleidingen en één ad-opleiding aan. Voor vijf nieuwe ad-opleidingen lopen aanvragen. Naast ICT Service Management zijn dat Ondernemen, Ondernemend in de Zorg, Pastoraal werk en Pedagogisch-Educatief Medewerker.

Het onderzoek binnen de hogeschool is ondergebracht in zeven lectoraten met elk een lector en een kenniskring. De CHE heeft in 2015 haar onderzoeksprogramma Bakens van hoop vastgesteld. Hierin wordt het gezamenlijke onderzoeksprogramma van de lectoraten van de CHE gepresenteerd.

¹ De opleiding dient ten minste twee jaar voor de vervaldatum gebruik te maken van de zogenaamde aprilronde om zelf zorg te dragen voor een indeling in een visitatiegroep. Daarna neemt de NVAO het besluit over de indeling in een visitatiegroep.

3.3 Profiel opleiding

De Christelijke Hogeschool Ede wil per 1 september 2018 starten met de associate degree-opleiding ICT Service Management. De associate degree-opleiding en de eind 2017 positief beoordeelde hbo-bachelor ICT zijn de eerste twee opleidingen van de CHE in het domein Techniek.

Met de ad-opleiding ICT Service Management wil de CHE bijdragen aan de toenemende vraag naar hoog opgeleide ICT-ers in de regio. Een regio die relatief veel ICT-bedrijven kent en zich profileert met een ICT Campus in de gemeente Veenendaal. De opleiding is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het werkveld en het mbo.

De CHE gaat de opleiding ICT Service Management in deeltijd aanbieden in een tweejarig programma met een omvang van 120 studiepunten (EC). Elk studiejaar komen verschillende thema's in modules van 30 EC aan bod. De thema's zijn:

- Module 1 (generiek): Professionele identiteit (30EC)
- Module 2 (specifiek): IT en bedrijfsprocessen (30EC)
- Module 3 (specifiek): IT oplossingen realiseren en overdragen naar beheer (30EC)
- Module 4 (specifiek): IT beheer, testen en kwaliteit (30EC)

Kenmerkend voor het onderwijsconcept van de ad-opleiding zijn: flexibiliteit, maatwerk en nauwe samenwerking met de praktijk. Binnen het onderwijsconcept staat het leren in de praktijkleeromgeving, op de werkplek van de student, centraal. Praktijkopdrachten, de elektronische leeromgeving en zes tot acht onderwijsdagen per module ondersteunen het leren van de student. Begeleiding is aanwezig tijdens de onderwijsdagen. Die richten zich op verrijking en integratie van de lesstof in de vorm van inspiratiecollege, community bijeenkomsten, training of intervisie.

De associate degree-opleiding ICT Service Management wil studenten opleiden die mens, organisatie en techniek weten te verbinden. De ICT Service Manager is een professional die toepassingsgericht denkt en handelt vanuit de gebruiker. Studenten leren hun ICT vaardigheden te verbinden aan het werken in een specifieke bedrijfs- of beroepscontext. Daarnaast nemen werken vanuit de eigen professionele identiteit en een integrale mensgerichte aanpak in de opleiding een belangrijke plaats in.

4 Opleidingsbeoordeling

In dit hoofdstuk wordt de evaluatie door het panel van de standaarden omschreven. Bij elke standaard geeft het panel zijn bevindingen, overwegingen en oordeel weer. De beoordeling is gebaseerd op de standaarden en criteria zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2016, nr 69458). De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met 'peers' over de inhoud en kwaliteit van de opleiding.

Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

4.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De beoogde leerresultaten van de opleiding sluiten aan bij landelijke domeinmodel van de HBO-i stichting. Het gezamenlijke profiel is tot stand gekomen na afstemming met alle Nederlandse hbo-opleidingen in het ICT-domein. De HBO-i stichting beschrijft kenmerkende beroepstaken voor een Bachelor of ICT opgeleide professional. De leeruitkomsten van de associate degree-opleiding ICT Service Management sluiten aan bij het landelijke HBO-i profiel en de bijbehorende beroepstaken. Binnen het landelijk beroepsprofiel legt de ad-opleiding ICT Service Management eigen accenten: het leren werken vanuit een professionele identiteit, een integrale en mensgerichte aanpak die is gericht op de ondersteuning van bedrijfsprocessen met behulp van innovatieve IT-oplossingen.

In het dossier en de bijlagen vindt het panel een sterk opleidingsprogramma dat herkenbaar is, met helder omschreven kerntaken, modulekaarten en toetsmatrijzen. Het panel heeft het in het dossier gepresenteerde programma van de opleiding nauwkeurig bestudeerd en werd enigszins op het verkeerde been gezet toen het de vergelijking maakte met een figuur in het dossier dat laat zien hoe de opleiding zich verhoudt tot het landelijk profiel. Het panel is van mening dat de plaatsing van de ad-opleiding in de matrix van het landelijk profiel de opleiding geen recht doet. Het panel is van mening dat de footprint van de opleiding op het landelijke domeinmodel HBO-i echter niet past bij de uitwerking van de opleiding verder in het dossier. Het panel raadt de opleiding aan de footprint op het landelijke domeinmodel passend te maken bij het uitgewerkte curriculum. In concreto minder nadruk op de architectuurlaag Infrastructuur en meer nadruk op de architectuurlaag bedrijfsprocessen. De identiteit van de opleiding is correctief en adaptief onderhoud van bestaande systemen passend bij de eisen van de organisatie.

Niveau en oriëntatie

In de formulering van de leeruitkomsten is naast het inhoudelijke landelijke HBO-i profiel gebruik gemaakt van het NLQF-kader en de Europese Tuning Competenties. Dat levert een navolgbare verantwoording van het associate degree niveau op in het programma. Het beeld van het niveau van de associate degree student is tevens tot stand gekomen in

afstemming met het werkveld. Doorstroom in de regio is mogelijk van mbo-4 naar de hbo-bachelor op niveau 6.

Uit gesprekken met de opleiding en het werkveld ontstaat een evenwichtig beeld van de verwachting die bestaat ten aanzien van de associate degree afgestudeerde, die:

- in het bezit is van goed vakmanschap,
- in staat is op meer tactisch niveau te analyseren wat er speelt,
- de verschillende stakeholders verbindt en
- daarmee denken aan doen koppelt.

Een ad'er verbindt vakmanschap met tactische uitwerking en uitvoering; het is een bruggenbouwer die planmatig en methodisch werkt.

Verwachtingen van het werkveld

Het werkveld is niet bij de start van de opleiding begonnen met een netwerk; dat was er al. Het panel merkte in de gesprekken dat er duidelijk en al langere tijd een intensieve samenwerking is met het werkveld.

In de ontwikkeling van de opleiding zaten scholen, bedrijven, stichtingen, belanghebbenden en de CHE gezamenlijk aan tafel. De groei van de opleiding was goed te volgen. In de sessies waren steeds verschuivingen waar te nemen. Uiteindelijk is er overeenstemming bereikt over een breed profiel waarin ICT en business bij elkaar komen. De professional op ad-niveau is tegelijk in bezit van vakmanschap maar kan ook zelfstandig een klant adviseren vanuit inhoudelijke kennis. De combinatie van vakmanschap en inhoudelijke kennis vult een gat in de markt. Het uitstroomprofiel van deze ICT-professional is door alle betrokkenen gedragen.

Weging en Oordeel

Het panel vindt de gekozen aansluiting van de CHE opleiding ICT Service Management bij het landelijke HBO-i domeinmodel en de bijbehorende beroepstaken sterk. Er bestaat discrepantie tussen de uitwerking van de opleiding en de footprint gepresenteerd in het informatiedossier die laat zien hoe de opleiding zich verhoudt tot het landelijke domeinmodel. Het panel is enthousiast over de uitwerking van de opleiding zelf en raadt aan om de figuur op basis daarvan aan te passen.

Het niveau en de oriëntatie van de opleiding blijken helder uit het informatiedossier, de bijlagen en de beschikbare informatie. Het beeld van de ad'er als bruggenbouwer, die vakmanschap verbindt met tactische uitwerking en uitvoering, is goed navolgbaar. Het is voldoende duidelijk dat de opleiding zich op het NLQF niveau 5 bevindt. Het panel zou graag een nog verder op de opleiding toegespitste *Body of Knowledge and Skills* (BOKS) willen zien.

Het panel is positief over de doorlopende leerlijnen van mbo-4 naar hbo-bachelor niveau 6. De opleiding en het werkveld hebben een goed beeld van de capaciteiten van een afgestudeerde na afronding van de ad-opleiding ICT Service Management. De ervaring van een student die een reeds lopende associate degree-opleiding volgt aan de CHE, geeft het panel vertrouwen dat de CHE en de ad-opleiding ICT Service Management daarbinnen, een goed beeld hebben van het beoogde niveau. Die student was van mening dat het onderwijs een aanzienlijke verdieping betekent ten opzicht van het mbo. Door de praktijkervaring is het aantoonbaar beter mogelijk om de opgedane kennis te integreren in de opleiding.

Tot slot is het panel onder de indruk van de samenwerking met het werkveld bij het tot stand komen van deze opleiding. Het heeft een betrokken vertegenwoordiging van het werkveld gesproken die onomwonden enthousiast is over de opleiding ICT Service Management zoals die nu voorligt.

Conclusie: het panel beoordeelt deze standaard op grond van bovenstaande als *voldoet*.

4.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Onderwijsconcept

Kenmerkend voor het onderwijsconcept van de CHE zijn flexibiliteit, maatwerk en nauwe samenwerking met de praktijk. De toepassing van deze principes is terug te vinden in het creëren van persoonlijke en samenhangende leerwegen die aansluiten op de persoonlijke situatie van de student en in nauwe samenwerking met het werkveld.

Het curriculum

Het onderwijsprogramma is modulair vormgegeven. Het programma is geclusterd in vier modules van elk 30 EC. De leeruitkomsten sturen het leren. Binnen het curriculum staat het leren in de praktijkleeromgeving – op de werkplek – centraal. Er zijn zes onderwijsdagen per module. De onderwijsdagen richten zich op verrijking en integratie van de lesstof in de vorm van inspiratiecolleges, community-bijeenkomsten, training of intervisie. Van de studenten uit lopende opleidingen die het panel heeft gesproken is het merendeel tevreden over het aantal contactmomenten, één van hen zou wel vaker bijeenkomsten willen. Eén van de studenten geeft aan dat bij hen verzoeken van studenten hebben geleid tot extra bijeenkomsten. Daarnaast wordt er ook geëxperimenteerd met webinars en online college.

Studenten geven aan dat zij niet goed op de hoogte zijn van de studiebelasting; het staat wel beschreven, maar ze kijken er niet naar. De combinatie van werken en studeren wordt als zwaar ervaren, maar ook als een kwestie van wennen. De studenten moeten goed leren plannen; dat lukt beter in het tweede jaar.

In het curriculum is expliciet ruimte voor ethiek, normen en waarden. Daar heeft het panel waardering voor. In het domein techniek, en daarbinnen specifiek IT, is dat niet altijd voor de hand liggend. Het panel raadt de opleiding aan de onderdelen security en privacy apart te benoemen en vast te leggen in het curriculum. Het beroepenveld verwacht dat ook als gevolg van het aanstaande in werking treden van de EU wetgeving op 25 mei 2018.

Het onderwijsconcept waar de CHE voor heeft gekozen kan op grote steun van het werkveld rekenen. Flexibiliteit, maatwerk en nauwe samenwerking met de praktijk passen bij de praktische mbo'er die al aan het werk is. Een tweejarige opleiding is voor deze doelgroep overzichtelijk. Gecombineerd met het leren in de praktijkomgeving is het de ideale manier om kennis vanuit de praktijk naar de opleiding te brengen en vervolgens de in de opleiding opgedane kennis weer in de praktijk in te zetten.

De opleiding is het eindresultaat waar alle betrokkenen achter staan. Het panel geeft het advies om de opleiding beter bekend te stellen in het werkveld.

De opleiding biedt een vervolgtraject op HBO-niveau zowel voor studenten met een achtergrond op het gebied van applicatieontwikkeling als voor studenten met een achtergrond op het gebied van beheer ICT.

Uit het dossier en de bijlagen blijkt voldoende dat het onderwijsconcept met de leeruitkomsten concreet is uitgewerkt in een onderwijsprogramma met leerdoelen. Het werkveld herkent de leeruitkomsten.

De rol van de trajectbegeleider

Elke groep van acht tot twaalf studenten heeft tijdens de opleiding een vaste trajectbegeleider. Die begeleider bevordert de actieve deelname van studenten aan het eigen leerproces. Bij de start van de opleiding legt de trajectbegeleider het onderwijsconcept uit met de centrale kenmerken flexibel, maatwerk en nauwe samenwerking met de praktijk. De student krijgt uitleg over wat het onderwijsconcept betekent en wat de student mag verwachten van de begeleiding daarin vanuit de CHE. Studenten geven aan dat ze gemiddeld één keer per maand hun trajectbegeleider bij de CHE spreken. Die gesprekken vinden plaats in een kleine groep van ongeveer zes studenten.

Uitgangspunt in de begeleiding is dat de trajectbegeleider de student de regie geeft over de eigen opleiding. Dat gebeurt op verschillende manieren. Zo ondersteunt de trajectbegeleider studenten bij het inschatten van mogelijke eerder verworven competenties en welke (beroeps)producten bruikbaar zijn om dat aan te tonen. Daarnaast helpt de trajectbegeleider studenten bij de keuze van geschikte beroepsproducten om leeruitkomsten aan te tonen. De student krijgt handreikingen om de leerweg zo in te vullen dat die goed aansluit op de eigen situatie. In voorkomende gevallen signaleert de trajectbegeleider studenten die vertraging oplopen en handelt naar aanleiding daarvan. Studenten ontvangen van de begeleider feedback op de algemene professionele ontwikkeling.

De trajectbegeleider ziet de student niet alleen tijdens de onderwijsdagen maar ook in de praktijkleeromgeving. Ten minste éénmaal per module vindt een locatiebezoek bij de praktijkleeromgeving van elke student plaats. De trajectbegeleider onderhoudt contact met de praktijkbegeleider van de student. Een goede aansluiting tussen de praktijkleeromgeving en de opleiding is met de rol en taakstelling van de trajectbegeleider geborgd.

De trajectbegeleiders die het panel heeft ontmoet tijdens het locatiebezoek hebben indruk gemaakt. Zij zijn bevlogen, betrokken en bereikbaar. Door middel van intervisie en kalibreersessie borgen de trajectbegeleiders hun taak, professionele houding en aanpak. Trajectbegeleiders hebben geen beoordelende rol. Het zijn de coaches die de termen beheersen, inhoudelijk weten waar het over gaat en het traject van de student goed kennen. Ze spannen zich in om de student de eigen regie over de opleiding te laten nemen. De studenten die het panel heeft gesproken geven op hun beurt aan dat de regie over het leerproces bij hen ligt.

Het totale pakket van werkzaamheden van de trajectbegeleider voorziet in een compleet beeld van de individuele student en maakt de begeleiding altijd op maat en persoonlijk.

De studenten die het panel heeft ontmoet zijn te spreken over de begeleiding. Een aantal studenten vond het moeilijk om aan het studiesysteem te wennen en om het onderwijs en de (vaak omvangrijke) opdrachten goed te plannen. De begeleider helpt daarbij en wijst bijvoorbeeld op de mogelijkheid om opdrachten te combineren. Maar de studenten zijn van mening dat hbo-onderwijs ook inhoudt dat ze zelf aan de bel moeten trekken.

Docententeam

Het onderwijsconcept van de CHE vraagt een andere houding van de docenten. Het is niet vanzelfsprekend dat elke docent meegaat in een nieuw en innovatief onderwijsconcept. Daar is de instelling zich van bewust. Er is gestart met een kopgroep volgens hetzelfde principe als hoe de studenten leren: leren in de praktijk. Op de werkplek gaan docenten aan de slag met de nieuwe uitvoering van het onderwijs.

Het leren op de werkplek van docenten betekent dat zij daar tijd krijgen om actief aan de slag te gaan in en met de leeromgeving. Er is veel aandacht voor digitalisering. Docenten krijgen hulp en training in didactisch gedrag online. Tijdens de gesprekken bleek dat docenten zich ervan bewust zijn dat het eigen beroep in transitie is.

Inmiddels zijn er binnen de CHE teams met onderwijskundigen en docenten waarbinnen kruisbestuiving plaatsvindt over de nieuwe manier van onderwijs geven. Er ontstaat steeds meer enthousiasme en steun voor het concept van flexibel leren. Er is een transitie gaande van inhoudsdocent naar begeleider van leerprocessen; dat is soms ook best lastig. De hogeschool heeft er vertrouwen in dat het gaat werken; het panel ook.

Elektronische leeromgeving

Het panel heeft een presentatie gekregen van de elektronische leeromgeving. In lijn met de gerichtheid op flexibiliteit van de opleiding, is het onderwijs blended ingericht: per module wordt een mix van praktijkleren, lesdagen op locatie, zelfstandig leren en online leertaken aangeboden. Op de digitale leeromgeving is alle informatie over de modules, de storyboards² en de toetsing te vinden. Studenten hebben de mogelijkheid hier hun opdrachten digitaal in te dienen. De digitale leeromgeving biedt eveneens mogelijkheden voor webinars, begeleiding van de student door de docent en interactie tussen studenten. Dit laatste gebeurt via een community en een forum. Docenten roosteren tijd vrij voor het begeleiden van de studenten in de online leeromgeving.

Instream en doorstroom

De identiteit van de ad-opleiding ICT Servicemanagement is correctief en adaptief onderhoud van bestaande systemen en infrastructuur, passend bij de eisen van de organisatie. Daardoor kan de opleiding de instroomprofielen MBO4-applicatieontwikkeling en MBO4-netwerkbeheer bedienen. Door de leeropdrachten in de werkpraktijk kan de ad'er een eigen uitwerking geven aan de leeruitkomsten en lopen het hardware- en softwareprofiel door elkaar.

Toekomst

Het domein techniek en daarbinnen de richting ICT is aan snelle verandering onderhevig. De opleiding realiseert zich dat in gesprek blijven met het werkveld belangrijk is om op de actualiteit in te spelen. In het gesprek met het werkveld bleek dat het vanzelfsprekend is dat de samenwerking met de CHE in stuurgroepen en andere overlegstructuren niet ophoudt nu

² Een storyboard bevat inhoudelijke informatie over de module, contactdagen, contacttijd, bronmateriaal, leertaken en leeruitkomsten.

de opleiding is ontwikkeld. Dat loopt continu door, bijvoorbeeld in het gezamenlijk bouwen en onderhouden van een online leeromgeving met de samenwerkende regionale ICT-bedrijven. Zowel de CHE als de bedrijven leveren content voor de leeromgeving waardoor ook weer co-educatie op gang komt.

Omdat het onderwijsconcept uitgaat van een praktijkwerkplek is er op een natuurlijk wijze een praktische samenwerking met het werkveld. Het periodieke bezoek van de trajectbegeleider aan de werkplek versterkt die samenwerking. Verder organiseert de CHE tweejaarlijks een dag voor praktijkopleiders waarvoor de instelling de praktijk vraagt om actuele thema's ter bespreking aan te leveren. Zo komt er een dialoog op gang.

Het inzetten van de beroepspraktijk in de opleiding biedt een hoge mate van flexibiliteit aan de invulling van het curriculum. State-of-the-art ontwikkelingen zullen daar naar voren komen en de (nieuwe) thema's voor het curriculum mede bepalen. Als er voortdurend een grote vraag blijkt te zijn naar een bepaald aspect kan dat tot een curriculumaanpassing leiden.

Weging en Oordeel

Het panel heeft waardering voor de expliciete aandacht en ruimte in de opleiding wat betreft de ontwikkeling van de student als persoon, ethiek, en normen en waarden. In het domein techniek, en dan specifiek IT, is dat niet altijd voor de hand liggend. Het panel heeft begrepen dat hoewel ze niet apart zijn benoemd, de thema's security en privacy in vrijwel alle modules aan de orde komen. Het panel adviseert de opleiding security en privacy een eigen plek te geven in de opleiding.

Het onderwijsconcept en het modulair vormgegeven curriculum, gebaseerd op het behalen van de leeruitkomsten op de eigen werkplek, zijn goed op elkaar afgestemd. Het panel is van oordeel dat de leeruitkomsten gedegen zijn uitgewerkt in een onderwijsprogramma met leerdoelen. Het panel acht de (digitale) leeromgeving passend bij het onderwijsconcept en aansluitend bij de behoefte van studenten.

De begeleiding door trajectbegeleiders bevordert de actieve deelname van studenten aan het eigen leerproces. Zij zijn de coaches die de termen beheersen, inhoudelijk weten waar het over gaat en het traject van de student goed kennen. Ze spannen zich in om de student de eigen regie over de opleiding te laten nemen. De trajectbegeleiders die het panel heeft ontmoet tijdens het locatiebezoek hebben indruk gemaakt. Zij zijn bevoegen, betrokken en bereikbaar. Het totale pakket van werkzaamheden van de trajectbegeleider voorziet in een compleet beeld van de individuele student en maakt de begeleiding altijd op maat en persoonlijk.

Het panel heeft een enthousiast en gemotiveerd docententeam ontmoet met deskundige docenten. Het team staat in de startblokken en is gretig om te beginnen met de hbo-bacheloropleiding ICT en de associate degree-opleiding ICT Service Management. In teams met onderwijskundigen en docenten werkt de CHE aan het verder vormgeven van het onderwijsconcept in de eigen praktijk. De kleinschaligheid en identiteit van de CHE maken dat professionele vorming altijd hand in hand gaat met persoonlijke vorming. Het panel heeft vertrouwen in de transitie van docenten van inhoudsdocent naar begeleider van leerprocessen.

Het panel meent dat de opleiding scherper kan inzetten op de studenten die welkom zijn in de opleiding; zowel met een achtergrond op het gebied van applicatieontwikkeling als een achtergrond op het gebied van beheer.

Het domein techniek is aan snelle verandering onderhevig. Die verandering komt op natuurlijke wijze de opleiding in door het uitgangspunt van de praktijkleeromgeving. Het werkveld geeft duidelijk aan het vanzelfsprekend te vinden dat de samenwerking met de CHE in stuurgroepen en andere overlegstructuren niet ophoudt nu de opleiding is ontwikkeld. Het panel raadt de opleiding aan om actief vernieuwingen mee te nemen in de opleiding en studenten daarop te wijzen ook als zij die niet in hun praktijkleeromgeving tegenkomen.

Binnen de CHE zijn studenten nadrukkelijk betrokken bij de evaluatie van het onderwijs. Elke module kent een evaluatie. Na analyse van de uitkomsten daarvan volgt er voor elke module – indien nodig – een verbeterplan. De studenten die het panel heeft ontmoet zijn van mening dat hun stem wordt gehoord en dat ze voldoende worden betrokken bij evaluatie en zeggenschap. Ze zijn van mening dat de CHE open staat voor kritiek, dat er iets met hun kritiek wordt gedaan en dat er een goede terugkoppeling van de resultaten is. Elke module kent naast een evaluatie ook een contactmoment om de bevindingen te bespreken. Binnen de associate degree-opleiding ICT Service Management zal dezelfde werkwijze gelden. Bovendien is de opleiding van plan panelgesprekken te gaan organiseren om de uitkomsten van evaluaties te bespreken en toe te lichten wat er met eerdere opmerkingen is gebeurd.

Conclusie: het panel beoordeelt deze standaard op grond van bovenstaande als *voldoet*.

4.3 Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

In het systeem van toetsing staan de leeruitkomsten en beroepsproducten centraal. Dit past bij het onderwijsconcept waarin praktijk, integraliteit, flexibiliteit en leerwegaafhankelijkheid belangrijke aspecten zijn.

Toetsvormen en toetskwaliteit

De associate degree-opleiding ICT Service Management neemt deel aan de pilot flexibilisering, in het bijzonder het experiment leeruitkomsten. Toetsing daarbinnen is leerwegaafhankelijk. Het bereiken van de leeruitkomsten kan elke student zelf invullen met beroepsproducten voortkomend uit de beroepspraktijk. Er zijn voldoende toetsmomenten. De vorm van de toetsen varieert van digitaal tot gerelateerd aan de eigen praktijk van de student. Een theoretische verantwoording en een reflectie op het beroepsproduct zijn vast onderdelen van elk beroepsproduct.

De leeropdrachten zijn opgesteld door het docententeam dat de opleiding heeft ontwikkeld. Het team is bijgestaan door een onderwijskundige die het deeltijdconcept voor de CHE heeft ontwikkeld. De verbinding tussen leeruitkomsten, leeropdrachten, leerdoelen en indicatoren in de toetsmatrijzen is helder.

Het eindniveau van de studenten wordt getoetst in de modules twee, drie en vier. Er zijn altijd twee onafhankelijke beoordelaars die de leeruitkomsten beoordelen. Ter afsluiting van de opleiding vindt een eindgesprek plaats. In het principe zijn er geen studiepunten aan het eindgesprek gekoppeld, tenzij het is gecombineerd met een beoordelingsgesprek van de laatste leeruitkomst. Het eindgesprek dient als terug- en vooruitblik in het kader van leven lang leren.

De studenten uit lopende opleidingen vinden de toetsen over het algemeen duidelijk, ze volgen de toetsmatrijzen en bekijken de rubrics.

Examencommissie

De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van toetsing en de borging van het eindniveau. De commissie is goed geïnformeerd over het experiment leeruitkomsten en is aangesloten bij de landelijke werkgroep. Daarin leren de verschillende examencommissies van elkaar over meer holistisch toetsen en het toetsen in grotere eenheden evenals over het borgen van leeruitkomsten in de beroepspraktijk. De overgang van 'meten is weten' naar meer holistische beoordelingen is groot maar met goede informatie en het uitwisselen van kennis wel te maken.

Bij de start van de opleiding hebben studenten de mogelijkheid om een assessment te doorlopen om eerder verworven competenties te verzilveren in vrijstellingen. Twee onafhankelijke, gecertificeerde assessoren nemen zo'n assessment af. De examencommissie kent vrijstellingen toe. Onderbouwing daarvan kan met relevante diploma's en/of andere bewijsstukken zoals beroepsproducten. Vervolgens kan de student een individuele leerroute doorlopen.

Uit het gesprek met de examencommissie blijkt dat in het begin veel rapporten van bacheloropleidingen werden teruggestuurd naar de assessoren. De examencommissie wil in de assessment verslagen inhoudelijk gemotiveerd zien waarom een assessor van mening is dat validatie aan de orde is. De kwaliteit van de rapportages is inmiddels verbeterd. Er is door de CHE geïnvesteerd in het verder professionaliseren van assessoren. De studenten die het panel heeft gesproken zijn op de hoogte van de procedures bij het verkrijgen van vrijstellingen en vinden dat die over het algemeen goed functioneren.

De examencommissie benoemt examinatoren. Docenten organiseren kalibratie en intervisie tussen beoordelaars.

Weging en Oordeel

Het systeem van toetsen sluit aan bij het onderwijsconcept van de opleiding. Het panel is van oordeel dat het toetsbeleid voldoende breedte en houvast biedt voor het verzekeren van betrouwbare en valide toetsen. De eisen aan toetsen en beoordelingen zijn helder door de aanwezigheid van goed uitgewerkte matrijzen met indicatoren. De student kan het beroepsproduct afstemmen op de context waarin hij wil leren. Deze benadering is volgens het panel passend bij de aard en inrichting van deze opleiding.

De examencommissie is zich terdege bewust van het speciale karakter van de opleiding en neemt deel aan landelijke overleggen om de betrouwbaarheid en validiteit van toetsen en beoordelingen te borgen. De overgang van 'meten is weten' naar meer ongreepbare beoordelingen is groot maar met goede informatie en het uitwisselen van kennis wel te maken. Het panel heeft betrokken leden van de examencommissie gesproken en heeft

vertrouwen in de borging van de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsen in de ad-opleiding ICT Service Management.

Conclusie: het panel beoordeelt deze standaard op grond van bovenstaande als *voldoet*.

4.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: associate degree.

Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Techniek.

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de nieuwe opleiding positief.

4.6 Aanbevelingen

- Plaats de opleiding in het landelijk domeinmodel HBO-i zodanig dat het recht doet aan de kracht van het eigen curriculum.
- Koester en behoud de intensieve en structurele samenwerking met het werkveld.
- Maak thema's als security en privacy onderdeel van het curriculum en beschrijf dat ook zodat het voor de studenten helder is dat die onderdeel uitmaken van de gehele opleiding.
- Geef meer bekendheid aan de opleiding.
- Zet scherper in op de studenten die welkom zijn in de opleiding; zowel met een achtergrond op het gebied van applicatieontwikkeling als een achtergrond op het gebied van ict-beheer.
- Maak vernieuwingen in het vakgebied en state-of-the-art ontwikkelingen een vast onderdeel binnen het curriculum. Ga er op een actieve wijze mee om.
- Blijf studenten – zoals dat nu al gebeurt binnen de CHE – betrekken bij de uitkomsten van evaluaties en doorgevoerde verbeteringen.

5 Overzicht oordelen

Standaard	Oordeel
<u>Beoogde leerresultaten</u> <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
<u>Onderwijsleeromgeving</u> <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
<u>Toetsing</u> <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Algemene conclusie	Positief

Bijlage 1: Samenstelling panel

- Sylvia Kramer (*voorzitter*) is programmamanager Toekomstig Deeltijdonderwijs, opleidingsmanager Fontys Vastgoed en Makelaardij, voormalig projectleider Fontys Centrum voor Ondernemerschap en docent Bedrijfskunde-MER;
- Janneke Jung is onderwijsmanager van de associate degree ICT Servicemanagement aan de Hogeschool Rotterdam;
- Ivan Robeyns is trajectbegeleider van de HBO5 Informatica (CVO Antwerpen / AP Hogeschool);
- Ad Bresser is zelfstandig ondernemend adviseur op het gebied van innovatie en internet netwerk technologie. Hij is mentor van individuele startups, startup mentor bij Startupbootcamp en organisator van de Amersfoortse Startups meetup;
- Lars Blom (*student-lid*) bachelor student ICT en Science aan de Fontys Hogescholen.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door Anne Martens, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator, en door Laura Oosterveld, beleidsmedewerker NVAO, als secretaris en procescoördinator tijdens het locatiebezoek.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de Christelijke Hogeschool Ede op 22 maart 2018.

Programma visitatie Ad Ondernemen en Ad ICT Service Management (Ad-ON/Ad-ICT)							
Tijd	Onderdeel						
Woensdag 21 maart 2018							
17.30 - 18.30	Instellingsbestuur en directie, presentatie DTO-concept en de nieuwe Ad-opleidingen (gezamenlijk met Ad-OidZ en Ad-PW) <ul style="list-style-type: none"> - Harmen van Wijnen (voorzitter CvB) - Janine van Drieënhuizen (directeur DTO) - Herman Oevermans (directeur Werkveld, Onderwijs, Onderzoek) - Harry Bent (directeur Theologie, Welzijn, Zorg) NB Locatie Van der Valk Veenendaal						
Donderdag 22 maart 2018							
Tijd	Onderdeel						
08.30 - 09.00	Bestuderen documenten						
09.00 - 09.45	Werkveld Ondernemen <ul style="list-style-type: none"> - Dick ten Hove (directeur-eigenaar, Fleetsupport e.a.) - Arnold van Binsbergen (communicatieadviseur, Treffend&Co) Werkveld ICT Service Management <ul style="list-style-type: none"> - Gerrit Valkenburg (secretaris, Stichting ICT Valley) - Joop Hazeleger (directeur, Knooppunt Techniek) - Arjan Rustenhoven (HR-manager, 4PS) - Maarten Roos (service manager, Detron) 						
09.45 – 10.00	Pauze						
10.00 - 10.45	Directie DTO + coördinatoren (gezamenlijk met Ad-OidZ en Ad-PW)						
	<table border="1"> <tr> <td>10.00-10.15</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Els Andringa (coördinator Ad-PEM) </td> </tr> <tr> <td>10.15-10.30</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Adriaan Oosterloo (manager onderwijs DTO) </td> </tr> <tr> <td>10.30-10.45</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Janine van Drieënhuizen (directeur DTO) </td> </tr> </table>	10.00-10.15	<ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Els Andringa (coördinator Ad-PEM) 	10.15-10.30	<ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Adriaan Oosterloo (manager onderwijs DTO) 	10.30-10.45	<ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Janine van Drieënhuizen (directeur DTO)
10.00-10.15	<ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Els Andringa (coördinator Ad-PEM) 						
10.15-10.30	<ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Adriaan Oosterloo (manager onderwijs DTO) 						
10.30-10.45	<ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling (coördinator Ad-ICT) - Gert Nooteboom (coördinator Ad-ON) - Janine van Drieënhuizen (directeur DTO) 						
10.45 – 11.00	Pauze						

11.00 - 12.00	Examencommissie + curriculumcommissie (gezamenlijk met Ad-OidZ en Ad-PW)	
	11.00-11.20	<ul style="list-style-type: none"> - Maarten Verheij (Ad-ON) - Maarten Zwart (Ad-ICT) - Jan Lok (Ad-ON) - Kees Schimmel (voorzitter Examencommissie)
	11.20-11.40	<ul style="list-style-type: none"> - Maarten Verheij (Ad-ON) - Maarten Zwart (Ad-ICT) - Jan Lok (Ad-ON) - Adriaan Oosterloo (vz curriculum cie)
	11.40-12.00	<ul style="list-style-type: none"> - Maarten Verheij (Ad-ON) - Maarten Zwart (Ad-ICT) - Jan Lok (Ad-ON) - Wim van Ieperen (lid Examencommissie)
12.00 - 13.00	Lunch en bestuderen documenten (gezamenlijk met Ad-OidZ en Ad-PW)	
13.00 - 13.45	Presentatie Module 1 en ELO door docenten (gezamenlijk met Ad-OidZ en Ad-PW)	
	<ul style="list-style-type: none"> - Bert Roor (presentatie module 1) - Harmen Jan Terwel (presentatie module 1) 	
13.45 – 14.30	Docenten Ad-ON	
	<ul style="list-style-type: none"> - Gert Nooteboom - Jan Lok - Iede Kommerie - Maarten Verheij - Hedzer van der Kooi (trajectbegeleider) 	
14.30 - 14.45	Pauze	
14.45 - 15.30	Studenten DTO (gezamenlijk met Ad-PW)	
	<ul style="list-style-type: none"> - Jeannet van Gelder (bachelor Social Work) - Wymkje Nijenhuis (bachelor Verpleegkunde) - Christien Vreugdenhil (bachelor Educatie) - Margreet Schout-Haase (Ad Sociaal Werk in de Zorg) - Jan van Keulen (bachelor Godsdienst Pastoraal Werk) - 	
15.30 - 15.45	Afstemming voorzitters panels	
15.45-16.30	Docenten Ad-ICT	
	<ul style="list-style-type: none"> - Jochum Muurling - Roelof van der Horst - Koos Oosterwijk - Rine le Comte - Eugene Leunissen - Gerda Cramer (trajectbegeleider) 	
16.30 - 17.30	Overleg panel (+ evt. extra sessie directie voor aanvullende vragen)	
17.30	Terugkoppeling	

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Informatiedossier Toets Nieuwe Opleiding Associate Degree-Opleiding ICT Service Management
- Bijlage 1: Landelijk profiel HBO-i
- Bijlage 2: Overzicht van het curriculum, leeruitkomsten, eindkwalificaties en relatie NLQF 5
- Bijlage 3: Modulekaarten
- Bijlage 4: Proces van ontwikkeling
- Bijlage 5: Intentieverklaringen
- Bijlage 6: Overzicht betrokken werkveld
- Bijlage 7: Storyboard module 1 t/m 4
- Bijlage 8: Onderwijs- en examenreglement
- Bijlage 9: Overzicht betrokken docenten
- Bijlage 10: Toetsmatrijzen

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- ¹ Besluit macrodoelmatigheid Ad ICT Servicemanagement. OCW (2017).
- ² Instellingsplan 2016-2020. De CHE voor de wereld van morgen. CHE (2016).
- ³ Besluit aanvraag deelname experiment leeruitkomsten. OCW (2016)
- ⁴ Bakens van hoop - Onderzoeksprogramma CHE (2015).
- ⁵ Eindadvies Christelijke Hogeschool Ede. Reviewcommissie Hoger Onderwijs (2016).
- ⁶ Keuzegids HBO, 2017
- ⁷ Lectoraat Dienstbaar Organiseren
- ⁸ Werkplekscan Associate degree
- ⁹ Format tripartite overeenkomst
- ¹⁰ Zelfscan Associate degree
- ¹¹ Kaderdocument professionalisering deeltijd (2017), Professionele standaard deeltijd (2017) en diverse modulekaarten (2017)
- ¹² Handboek voor trajectbegeleiders
- ¹³ Uitleg opbouw assessmentportfolio
- ¹⁴ Reglement examencommissies CHE (2011)

Overige documenten

- Literatuurlijst (bronmateriaal) ICT opleiding Ad ICT Service Management
- Overzicht docenten en certificering

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ad	associate degree
ba	bachelor
BOKS	Body of Knowledge and Skills
CHE	Christelijke Hogeschool Ede
EC	European Credits (studiepunten)
hbo	hoger beroepsonderwijs
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op beperkte toetsing van de nieuwe associate-degree-opleiding ICT Service Management van de Christelijke Hogeschool Ede.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer 006329